

Sygn. akt IV CSK 822/15

## POSTANOWIENIE

Dnia 14 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z wniosku B. C.  
przy uczestnictwie M. C.  
o podział majątku wspólnego,  
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej  
w dniu 14 czerwca 2016 r.,  
na skutek skargi kasacyjnej uczestnika postępowania  
od postanowienia Sądu Okręgowego w Białymstoku  
z dnia 27 sierpnia 2015 r., sygn. akt II Ca 667/15,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania  
i zasądza od uczestnika postępowania na rzecz wnioskodawczynie  
kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) zł tytułem kosztów  
postępowania kasacyjnego.**

### UZASADNIENIE

Uczestnik postępowania M. C. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 27 sierpnia 2015 r. oddalającego jego apelację od postanowienia Sądu Rejonowego w Białymstoku z dnia 19 marca 2015 r. Sąd Rejonowy ustalił skład majątku wspólnego byłych małżonków B. i M. C., a następnie dokonał jego podziału. Część składników majątkowych przyznał na wyłączną własność wnioskodawczynie, natomiast na wyłączną własność uczestnika postępowania przyznał spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz określoną w postanowieniu kwotę na polisie uczestnika w A. S.A. Zasądził też

od uczestnika na rzecz wnioskodawczynie tytułem dopłaty kwotę 44 306,58 zł płatną w terminie 6 miesięcy od uprawomocnienia się orzeczenia z ustawowymi odsetkami w razie opóźnienia w płatności oraz kwotę 19 132,72 zł z odsetkami ustawowymi od uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty tytułem rozliczenia jej nakładów na majątek wspólny. Spór ogniskował się na tym, czy darowizny dokonane przez rodziców wnioskodawczynie skierowane były do obojga uczestników czy tylko do wnioskodawczynie. Sąd uznał, że obdarowaną była jedynie córka darczyńców. Uczestnik kwestionował też rzetelność operatu szacunkowego nieruchomości sporządzonego przez biegłą sądową, przeciwstawiając opinię sporządzoną na własne zlecenie przez innego biegłego, obydwie Sady przyjęły jednak opinię biegłej jako miarodajny dowód.

W skardze kasacyjnej uczestnik zarzucił naruszenie przepisów postępowania - art. 286 k.p.c. w zw. z art. 278 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.; art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c. oraz art. 316 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 381 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Jako naruszone przepisy prawa materialnego wskazał art. 153 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2015, poz. 782 ze zm. – dalej „u.g.n.”) w zw. z art. 4 pkt 16 u.g.n. w zw. z § 4 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21.09.2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzenia operatu szacunkowego (Dz. U. z 2004 r., Nr 207, poz. 2109 ze zm.) przez ich błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie; § 55 ust. 1 i 2 powołanego rozporządzenia przez niewłaściwe zastosowanie; art. 156 ust. 3 i 4 u.g.n. w zw. z § 58 ust. 1 rozporządzenia przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie; art. 212 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 207 k.c. i w zbiegu z art. 618 § 3 k.p.c.; art. 33 pkt 1 k.r.i.o. w zw. z art. 45 § 1 k.r.i.o., a ponadto art. 33 pkt 2 k.r.i.o.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną wnioskodawczynie domagała się odmowy przyjęcia tej skargi do rozpoznania względnie jej oddalenia oraz zasądzenia na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako środek odwoławczy o szczególnym charakterze, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowionego w art. 398<sup>9</sup> k.p.c., w ramach którego Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie występują przewidziane w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania. Skarżący uzasadnił potrzebę rozpoznania jego skargi przesłanką z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 i 4 k.p.c., to znaczy występowaniem w sprawie istotnych zagadnień prawnych i oczywistą zasadnością swojego środka zaskarżenia. Zagadnienia prawne sprecyzowała jako potrzebę „ustalenia wzajemnego związku i mocy dowodowej opinii biegłych sądowych dokonujących szacunku nieruchomości, z których jedna uznana jest za opinię urzędową, a drugą za opinię prywatną” oraz „określenia rzeczywistej wartości rynkowej obciążenia hipotecznego nieruchomości hipoteką umowno - kaucyjną, na datę orzekania”, w szczególności zaś „czy zaliczenie do rzeczywistej kwoty obciążenia hipotecznego z tytułu kapitału kredytu - przyszłych odsetek od tego kredytu nie stanowi ukrytej formy kredytowania wnioskodawczym na przyszłość.” Oprócz tego skarżący wskazał, iż jego skarga jest oczywiście uzasadniona „na co wskazują ewidentne uchybienia prawa procesowego oraz materialnego” wykazane w tej skardze.

Zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno być sformułowane jako problem prawny wymagającego rozstrzygnięcia, z określeniem przepisów prawa, w związku z którymi powstało i wskazaniem argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi to być problem nowy i dotychczas niewyjaśniony, dotyczący ważnego abstrakcyjnego zagadnienia jurydycznego, którego rozpatrzenie przyczyni się do rozwoju myśli prawnej i będzie miało znaczenie nie tylko do oceny konkretnej, jednostkowej sprawy, ale także przy rozstrzyganiu innych podobnych spraw (por. postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 23 lipca 2015 r., I CSK 976/14, LEX nr 1802572). Skarżący nie dostarczył jednak argumentacji jurydycznej potwierdzającej istotność przedstawionych przez niego zagadnień prawnych. Problemy podnoszone przez skarżącego były już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego. W wyroku z dnia 19 grudnia 2012 r., II CNP 41/12 Sąd Najwyższy wskazał, że jeżeli strona dołącza do pisma procesowego ekspertyzę pozasądową i powołuje się na zawarte w niej twierdzenia i wnioski, ekspertyzę tę należy traktować jako część argumentacji faktycznej i prawnej przytaczanej przez stronę. Jeżeli strona składa taką ekspertyzę z intencją uznania jej przez sąd za dowód w sprawie, istnieją podstawy do przypisania jej znaczenia dowodu z dokumentu prywatnego (art. 245 k.p.c.). Oznacza to, że pozasądowa opinia rzeczoznawcy stanowi jedynie dowód tego, że osoba, która ją podpisała wyraziła zawarty w niej pogląd, nie korzysta natomiast z domniemania zgodności z prawdą zawartych w niej twierdzeń, nie ma natomiast waloru opinii biegłego w rozumieniu art. 278 k.p.c. i nast., nawet jeśli jej autorem jest osoba wpisana na listę biegłych sądowych. Także kwestia określenia wartości nieruchomości obciążonej hipoteką umowno - kaucyjną została już omówiona w orzecznictwie Sądu Najwyższy np. w postanowieniu z dnia 5 października 2000 r., II CKN 611/99 Sąd Najwyższy wskazał, iż przydzielając jednemu z uczestników - w sprawie o podział majątku wspólnego - nieruchomości obciążoną hipoteką, sąd ustala wartość tego składnika majątkowego przy uwzględnieniu obciążenia hipotecznego, a w orzeczeniu z dnia 29 września 2004 r., II CK 538/03, Sąd Najwyższy podkreślił, iż przy szacowaniu składników majątku wspólnego należy uwzględnić obciążenie zmniejszające rzeczywistą wartość tych składników majątkowych, w szczególności obciążenie o charakterze prawnorzeczowym, za które ponosi odpowiedzialność każdorazowy właściciel nieruchomości, zwłaszcza obciążenie hipoteką i prawami dożywocia. Wartość takich obciążeń odlicza się zarówno przy ustalaniu składników majątku wspólnego, jak i przy zaliczeniu wartości przyznanej jednemu z małżonków nieruchomości na poczet przysługującego mu udziału w majątku wspólnym. Decydujące znaczenie ma zatem zakres obciążenia hipotecznego nieruchomości.

Wniesiona skarga nie jest też oczywiście uzasadniona. Przesłanka przedsądu z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego

prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań – w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie, a zaskarżone orzeczenie jest jaskrawo nieprawidłowe (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, LEX nr 1770910). Tymczasem przytoczone przez skarżącego argumenty nie dość, że trudne są do wyłuskania w części motywacyjnej z uwagi na ich niedopuszczalne połączenie z uzasadnieniem podstaw kasacyjnych, to w gruncie rzeczy skupione są – mimo niewskazania wśród naruszonych przepisów art. 233 § 1 k.p.c. - na doprowadzeniu do odmiennej oceny przeprowadzonych dowodów, co nie jest dopuszczalne z uwagi na treść art. 398<sup>3</sup> § 3 k.p.c. Trzeba też zwrócić uwagę, że nie jest prawidłowe jednoczesne wykazywanie, że w sprawie istnieje zagadnienie prawne dotyczące wykładni określonych przepisów prawa i że skarga oparta na naruszeniu tych przepisów jest oczywiście uzasadniona, ponieważ są to przesłanki wzajemnie się wykluczające (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14, LEX 1770903).

W konsekwencji wskazane przez skarżącego podstawy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zachodzą. Okoliczności sprawy nie wskazują także, aby wystąpiły inne przesłanki przewidziane w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił skargi do rozpatrzenia.

Orzeczenie o kosztach postępowania kasacyjnego wynika z treści art. 520 § 3 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398<sup>21</sup> i art. 391 § 1 k.p.c. oraz z art. 13 § 2 k.p.c., a wysokość tych kosztów z postanowień § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 7 i § 7 pkt 10 oraz § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 461) w zw. z § 21 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800).

db